

**Sprawozdanie z działalności
Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia
Wydziału Biologii i Biotechnologii, UWM w Olsztynie**

W dniu 19.09.2012 r. Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii powołała Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w składzie:

- prof. dr hab. Aleksander Świątecki – przewodniczący,
- dr hab. Janina Dziekońska-Rynko – przedstawiciel nauczycieli,
- dr hab. Irena Giełwanowska, prof. UWM – przedstawiciel nauczycieli,
- dr Dariusz Michalczyk – przedstawiciel nauczycieli,
- dr Maciej Równiak – przedstawiciel nauczycieli,
- Krzysztof Zybert – przedstawiciel studentów,
- mgr Kamil Dobrzyń – przedstawiciel doktorantów.

W związku z zakończeniem studiów magisterskich przez Pana Krzysztofa Zybarta, skład Zespołu w październiku 2014 został uzupełniony przez przedstawicieli studentów: Tomasza Ślęzaka oraz Beatę Jaskulską.

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2013 roku przyjęła sprawozdanie z działalności WZZJK w roku akademickim 2012-2013 i zobligowała WZZJK do kontynuowania działań na rzecz zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w jednostce. Wśród zadań stojących przed WZZJK za szczególnie istotne uznano:

- a/ współuczestniczenie w systemie zapewnienia jakości kształcenia,
- b/ monitoring wdrażania i realizacji procedur zapewniających i doskonalących jakość kształcenia prowadzonego na Wydziale,
- c/ kontrola projektów programów i planów kształcenia, a w szczególności:
  - zgodności z misją uczelni oraz z obszarowymi efektami kształcenia,
  - zgodności efektów kształcenia przedmiotów z efektami kierunkowymi,
  - prawidłowości oceniania studentów, w odniesieniu do założonych efektów kształcenia,
  - prawidłowości przypisania punktów ECTS,
- d/ analiza wyników oceny jakości kształcenia, w tym w szczególności:
  - wyników przeprowadzonych egzaminów i innych form weryfikowania efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,

- oceny dokonywanej przez studentów i pracowników,
- monitorowanie karier absolwentów uczelni

e/ przedstawianie Dziekanowi rekomendacji dotyczących podnoszenia jakości kształcenia na Wydziale i monitorowanie realizacji tych działań.

f/ opracowanie i przedstawianie Radzie Wydziału sprawozdania z działania na Wydziale wewnętrznego systemu zapewnienia jakością kształcenia.

Mając na uwadze powyższe wytyczne Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia podjął działania w celu zrealizowania nałożonych mu przez Radę Wydziału Biologii i Biotechnologii kompetencji. Swoją działalność w roku akademickim 2013-2014 WZZJK rozpoczął od opracowania raportu samooceny dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, który został przesłany do Działu Kształcenia w dniu 14 grudnia 2013 roku. Działalność Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, w roku akademickim 2013-2014 koncentrowała się wokół następującej problematyki:

- polityka kształcenia i procedury zapewnienia jakości kształcenia,
- dobór i zapewnienie jakości kadry dydaktycznej,
- ocena programów kształcenia;
- zasady oceniania studentów, studiów podyplomowych i doktoranckich,
- kryteria kwalifikacyjne i ustalenie limitów przyjęć,
- systemy informatyczne i publikowanie informacji,

Zgodnie z przyjętym harmonogramem Zespół spotkał się dziewięciokrotnie. Praca zespołu polegała głównie na analizie i opiniowaniu dokumentów dotyczących jakości kształcenia oraz omówieniu bieżącej problematyki związanej z zapewnieniem jakości kształcenia. Istotnym elementem pracy zespołu w bieżącym roku akademickim była analiza materiałów związanych z przygotowaniem do wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach oceny instytucjonalnej. W maju i czerwcu 2014 roku WZZJK przeprowadził, wśród studentów – abiturientów oraz pracowników, ankietę dotyczącą oceny jakości kształcenia na Wydziale Biologii i Biotechnologii. Wyniki analizy ankiet stanowią integralną część niniejszego sprawozdania.

Rok akademicki 2013-2014 był kolejnym rokiem wdrażania zasad określonych Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi. Zespół bardzo pozytywnie ocenił prace związane z opracowaniem i wdrożeniem nowych procedur, jak również aktualizacją już istniejących procedur. Na wniosek zespołu uzupełniono procedurę dotyczącą dyplomowania studentów, powołując komisję do oceny jakości prac dyplomowych. Zespół uczestniczył w wewnętrznym audycie dotyczącym wdrożenia procedur kształcenia w jednostkach WBiB. Przegląd poszczególnych katedr wykazał, że realizacja

procesu dydaktycznego, w tym również prowadzona dokumentacja jest zgodna z wdrożonymi na WBiB procedurami. We wrześniu b.r. przewodniczący WZZJK uczestniczył w pracy zespołu przygotowującego raportu samooceny stanowiącego podstawę do przeprowadzenia kontroli instytucjonalnej dla komisji akredytacyjnej. W trakcie prac w b.r. akademickim WZZJK poddał szczegółowej analizie wybrane obszary procesu kształcenia oraz przedstawił rekomendacje dotyczące doskonalenia procesu kształcenia.

1. Rekrutacja studentów

W opinii członków zespołu, opracowane i wdrożone na WBiB, procedury dotyczące kryteriów kwalifikacji są w pełni realizowane. Na podkreślenie zasługują podejmowane przez władze Wydziału intensywne działania związane z rozszerzeniem oferty kształcenia. Bieżąca sytuacja demograficzna, charakteryzująca się małą liczbą absolwentów szkół średnich, wpłynęła na wyraźny spadek zainteresowania studiowaniem na WBiB.

Przeprowadzona latem rekrutacja studentów zakończyła się umiarkowanym sukcesem. Dużym zainteresowaniem cieszą się kierunki i specjalizacje biotechnologiczne, na które dokonano naboru zgodnie z przyjętymi limitami. Na kierunek mikrobiologia przeprowadzono skuteczną rekrutację jedynie na pierwszy stopień kształcenia. W dalszym ciągu utrzymuje się bardzo niskie zainteresowanie studiowaniem na kierunkach i specjalizacjach biologicznych. Mimo podejmowanych przez władze Wydziału zdecydowanych działań naprawczych i stworzenia szerokiej oferty kształcenia, tegoroczny nabór na studiach II stopnia na kierunku Biologia umożliwił przyjęcie jedynie 8 studentów. Nie udało się przeprowadzić skutecznego naboru na angielskojęzyczny kierunek kształcenia Biologia medyczna. Ciekawą inicjatywą podejmowaną przez władze WBiB jest rozwijanie współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi, których uczniowie mogą uczestniczyć w zajęć dydaktycznych realizowanych na wybranych kierunkach. Jak się wydaje, ta forma promocji Wydziału może już w niedalekiej perspektywie czasowej wpłynąć na poprawę wskaźników rekrutacyjnych.

Rekomendacja

Za priorytetowe należy uznać opracowanie i wdrożenie programu promocji kierunku Biologia, który najbardziej boryka się z problemem naboru. W opinii członków Zespołu należy ponownie rozważyć możliwość powołania specjalności nauczycielskiej na II stopniu kształcenia w zakresie nauczania Biologii w szkołach ponadpodstawowych.

2. Programy studiów

Opracowane i wdrożone na WBiB procedury dotyczące programów kształcenia są w pełni realizowane. Na szczególne podkreślenie zasługuje ustawiczność prowadzonych działań związanych z monitorowaniem realizowanych na WBiB programów kształcenia. Systematyczna praca Komisji dydaktycznej wraz z powołanymi podkomisjami umożliwia prowadzenie niezbędnych zmian i modyfikacji w możliwie krótkim czasie. Ważną rolę w realizacji przyjętych procedur pełnią powołane przez Dziekana na rok akademicki 2013-2014, na wniosek WZZJK zespoły ds. monitorowania i aktualizacji poszczególnych programów studiów. Uwagi przekazywane przez interesariuszy wewnętrznych (studentów i nauczycieli akademickich) i zewnętrznych stanowią cenną wskazówkę dla prac komisji dydaktycznej. W opinii Zespołu bardzo istotną rolę w realizacji programów kształcenia pełnią praktyki studenckie. Dzięki dużemu zaangażowaniu wielu osób udało się wdrożyć system praktyk na wszystkich kierunkach kształcenia. Za szczególnie istotne należy uznać podpisanie licznych umów z podmiotami gospodarczymi, laboratoriami i szkołami o możliwości odbywania praktyk przez studentów Wydziału. Uzasadniony niepokój budzą informacje przekazywane bezpośrednio przez studentów oraz wyniki badań ankietowych dotyczących umiarkowanej jakości niektórych zajęć realizowanych przez podmioty zewnętrzne.

Rekomendacja

Za konieczne wydają się przeprowadzenie audytu dotyczącego jakości kształcenia na kierunkach i specjalnościach realizowanych wspólnie z innymi Wydziałami. Zebrane materiały powinny stanowić podstawę dyskusji w ramach rady programowej kierunku oraz podjęcia niezbędnych działań naprawczych.

Wobec niejednoznacznej opinii studentów o roli praktyk w ich kształceniu Zespół wnosi o podjęcie działań związanych z rozpropagowaniem idei praktyk studenckich, celów i zamierzonych efektów związanych z tą formą kształcenia, zarówno wśród studentów oraz interesariuszy zewnętrznych. Należy rozważyć powołanie zespołu ds. monitorowania przebiegu i jakości praktyk studenckich.

3. Kadra dydaktyczno-naukowa

Kadra dydaktyczno-naukowa WBiB jest grupą specjalistów różnorodnych dyscyplin biologicznych, biotechnologicznych i mikrobiologicznych. Istotnym elementem zapewniającym wysoką jakość kształcenia jest dostosowanie realizowanego profilu naukowego z zakresem obowiązków dydaktycznych. Stosowanie tej zasady potwierdził wewnętrzny audyt. Duże

zaangażowanie nauczycieli akademickich w realizację powierzonych zadań dydaktycznych znajduje odzwierciedlenie w pozytywnej ocenie kadry dydaktycznej formułowanej przez studentów WBiB. Istotnym mankamentem, który z pewnością ogranicza harmonijny rozwój Wydziału jest blokada zatrudniania nowych pracowników, a szczególnie absolwentów studiów doktoranckich. Nasilającym się problemem związanym z realizacją zajęć dydaktycznych, jest występowanie nierównomiernego obciążenia dydaktycznego w poszczególnych katedrach WBiB. Biorąc pod uwagę, zarówno obowiązujące jak również projektowane, uczelniane przepisy prawne (uchwały Senatu UWM oraz zarządzenia Rektora) sytuacja ta może już w niedługim czasie doprowadzić do bardzo poważnych problemów kadrowych WBiB.

Rekomendacja

W opinii zespołu koniecznej jest podjęcie intensywnych prac, których celem będzie optymalizacja obciążeń dydaktycznych pracowników WBiB, dostosowanych do struktury zatrudnienia w poszczególnych katedrach.

4. Systemy informatyczne i publikowanie informacji

W ocenie Zespołu bardzo dobre efekty w realizacji procesu dydaktycznego na WBiB przynosi wdrażany od kilku lat elektroniczny system obsługi studenta USOS. Sukcesywnie wprowadzane kolejne aplikacje, umożliwiają sprawne zarządzanie jakością kształcenia.

Rekomendacja

Zespół dostrzega potrzebę dalszej optymalizacji systemów informatycznych poprzez rozwijanie elektronicznych (internetowych) form wsparcia dydaktycznego. Za priorytetowe uznano doskonalenie baz informatycznych Wydziału, a szczególnie unifikacji stron internetowych poszczególnych Katedr.

5. Analiza SWOT WBiB w obszarze kształcenia

MOCNE STRONY

- wysoki poziom naukowy, duże doświadczenie i zaangażowanie kadry w proces dydaktyczny,
- różnorodna i interdyscyplinarna oferta edukacyjna,
- nowoczesna baza dydaktyczna, nowoczesny sprzęt laboratoryjny,
- wdrożony system zarządzania jakością kształcenia,
- wdrożone studia III stopnia.

SŁABE STRONY

- ograniczona oferta studiów podyplomowych i innych form kształcenia ustawicznego,
- mało skuteczna rekrutacja na kierunku Biologia i Mikrobiologia,
- niski wskaźnik dwustronnej wymiany międzynarodowej studentów,
- niskie nakłady finansowe na materiały i eksploatację bazy dydaktycznej,
- słabo rozwinięta platforma zdalnej edukacji, wspomagająca proces kształcenia,
- brak zamiejscowej bazy dydaktycznej (stacja naukowo-dydaktyczna).

SZANSE

- zainteresowanie Biologią, Biotechnologią i Mikrobiologią, jako atrakcyjnymi i rozwojowymi kierunkami kształcenia,
- wzrost zapotrzebowania na specjalistów z zakresu biotechnologii, szczególnie w obszarze produkcji żywności oraz biologii i mikrobiologii w zakresie diagnostyki laboratoryjnej,
- duża liczba kandydatów na studia biotechnologiczne,
- sprzyjające warunki do wymiany międzynarodowej studentów,
- opracowany program studiów angielskojęzycznych.

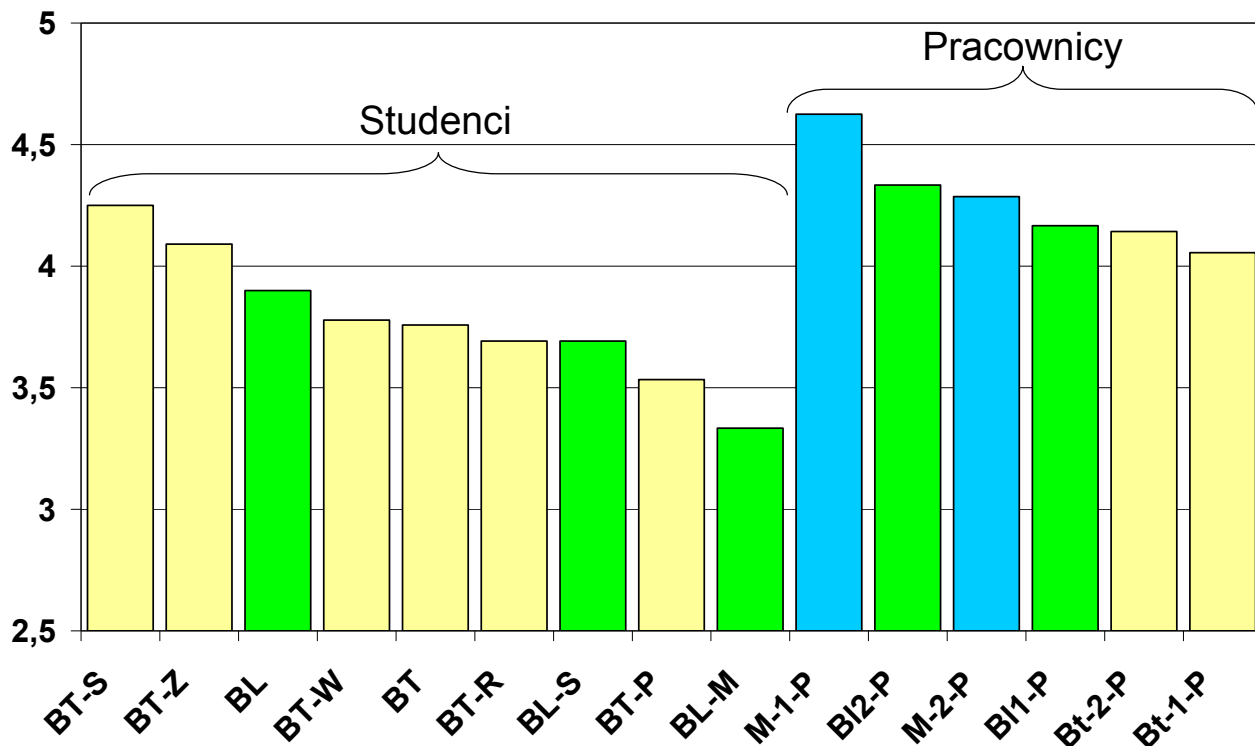
ZAGROŻENIA

- niż demograficzny
- wysoka kosztowność zajęć laboratoryjnych,
- duża konkurencyjność na wewnętrznym i zewnętrznym rynku kształcenia,
- negatywny wpływ kryzysu na kondycję ekonomiczną przedsiębiorstw, co przekłada się na trudności zatrudniania absolwentów,
- relatywnie malejący poziom dotacji dydaktycznej,
- obniżający się poziom wiedzy i kompetencji absolwentów szkół średnich.

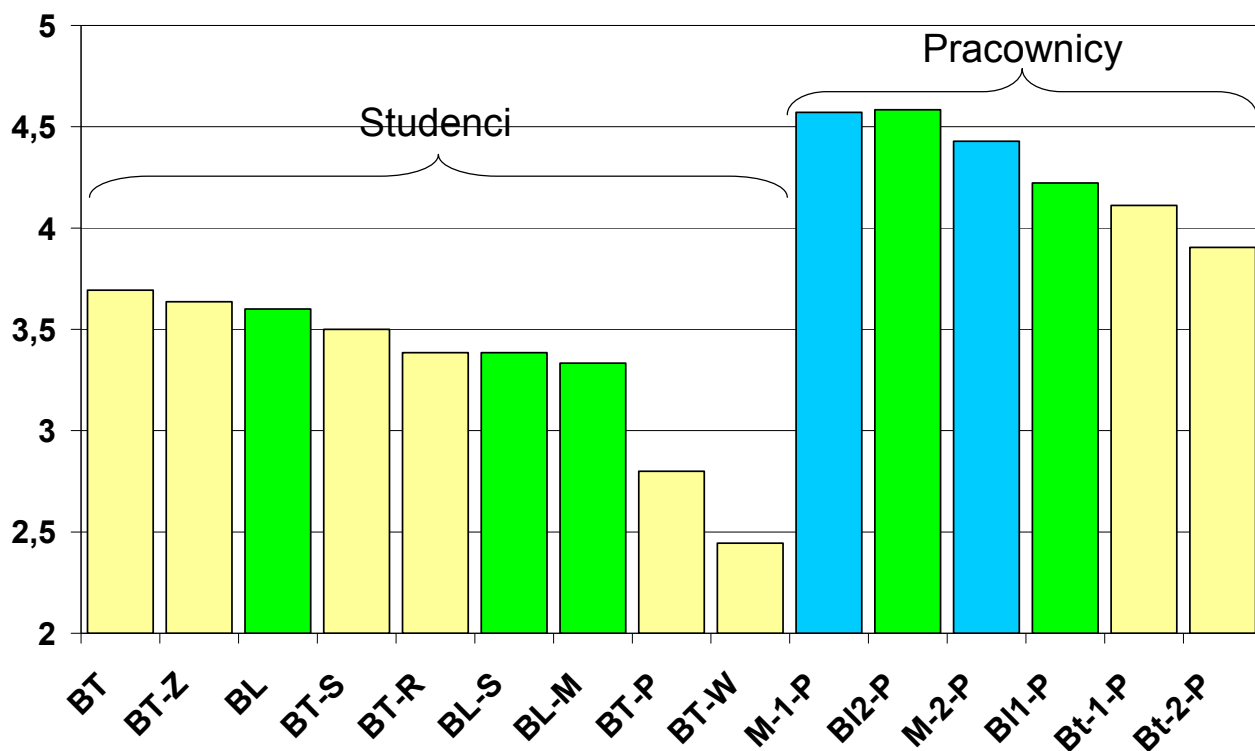
6. Wyniki badań ankietowych

Na wniosek WZZJK przeprowadzona została ankieta wśród abiturientów studiów licencjackich i magisterskich oraz pracowników naukowo-dydaktycznych w celu oceny jakości procesu dydaktycznego oraz potencjalnych szans zawodowych absolwentów wydziału.

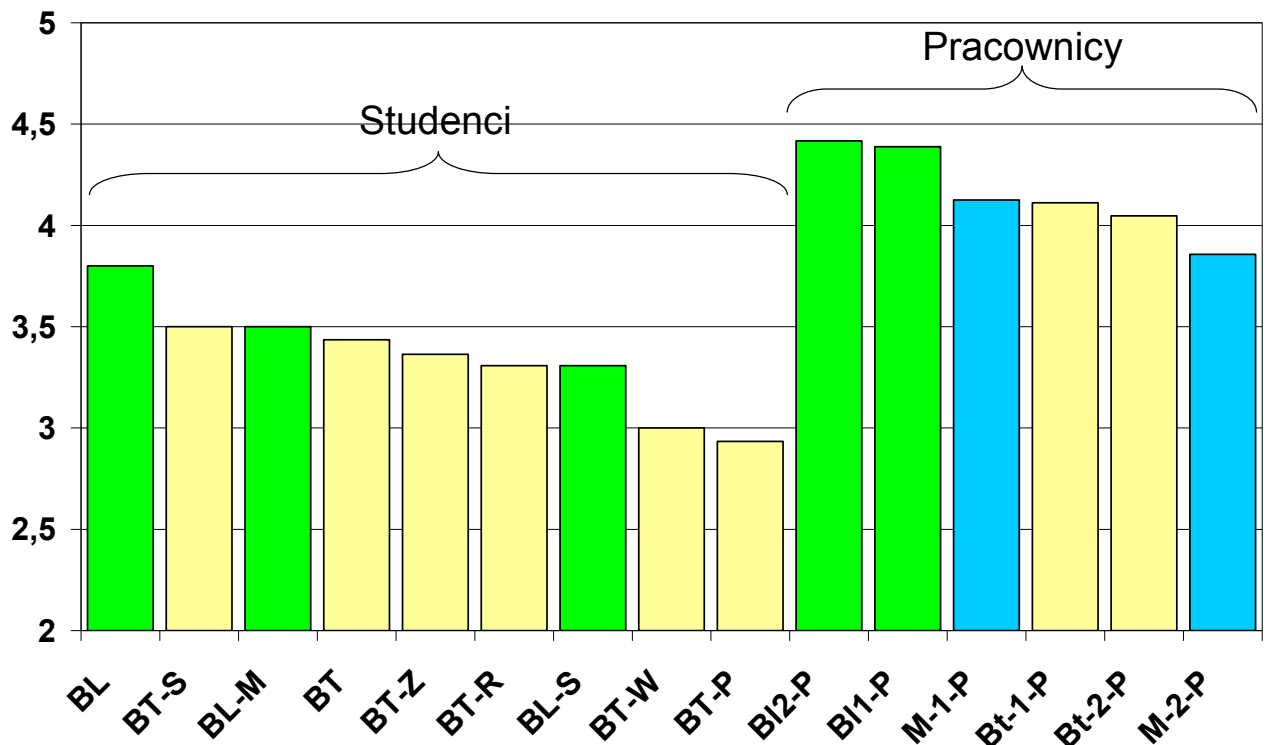
Ogólna ocena jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, specjalnościach i stopniach

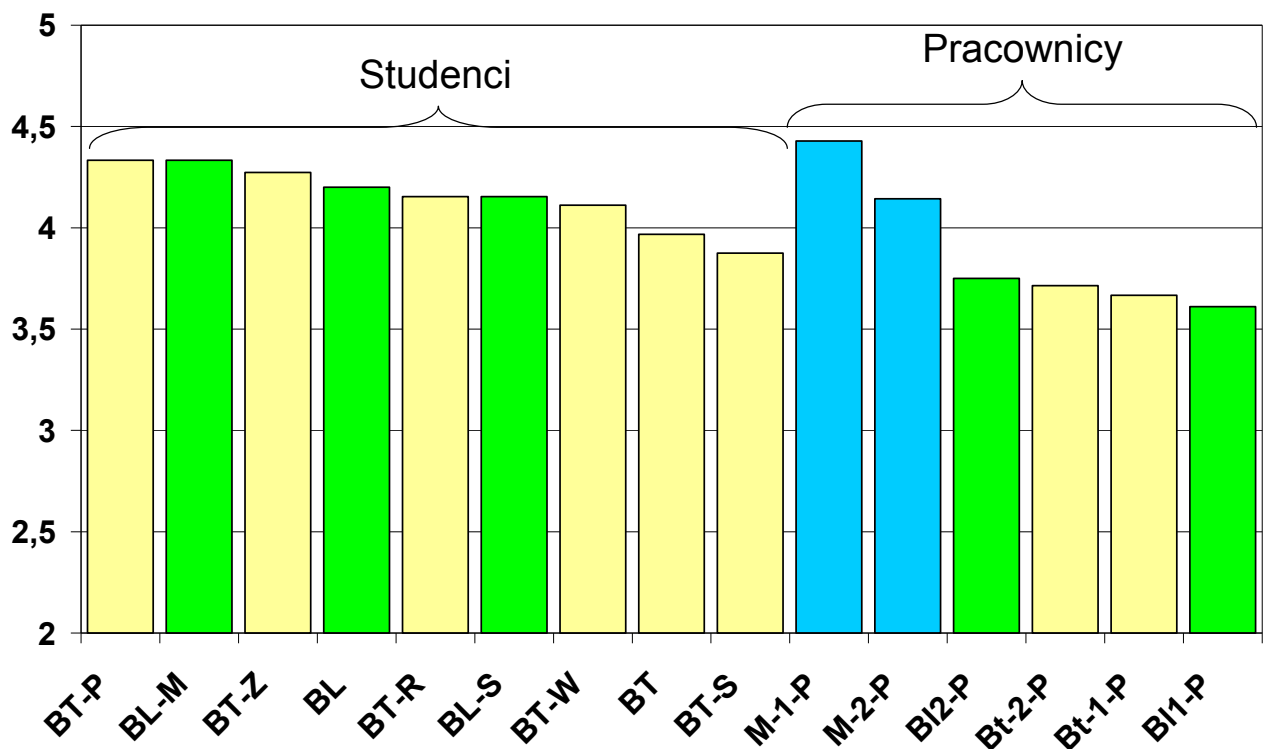
Program studiów

Plan studiów (harmonogram dzienny)

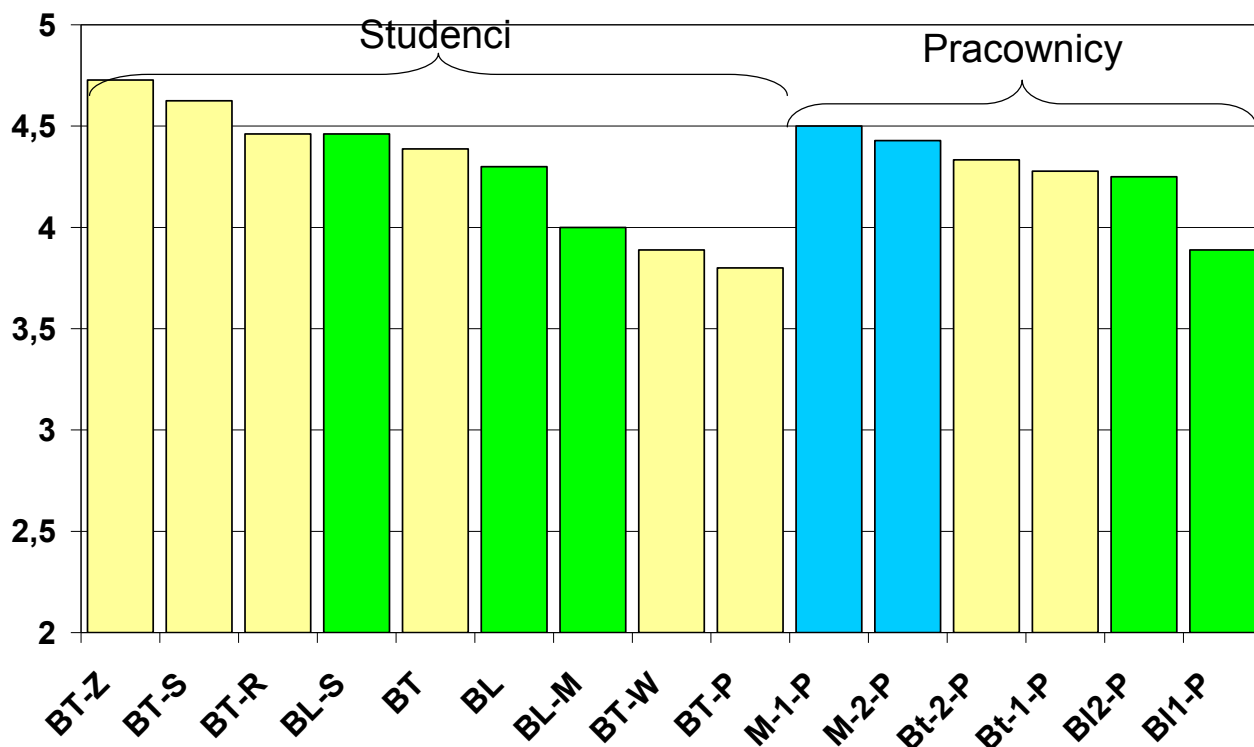

Zaangażowanie i wiedza prowadzących (wg studentów); praca studentów (wg pracowników)

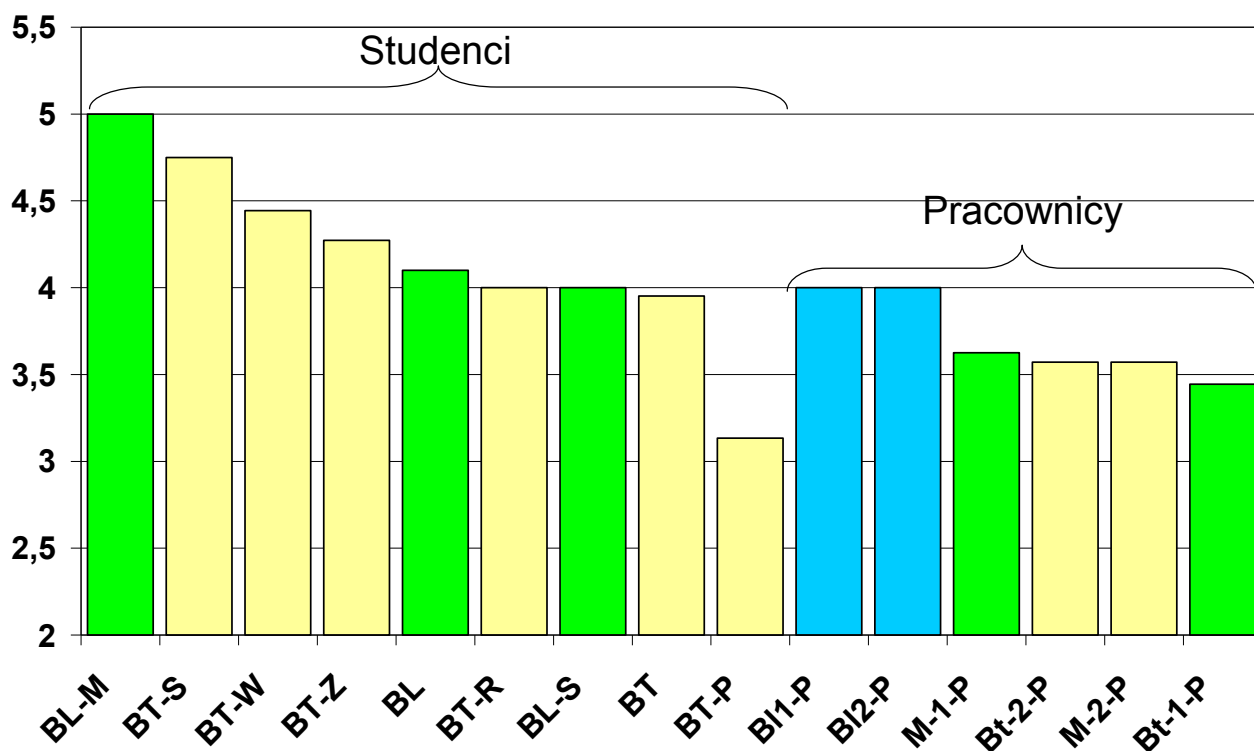

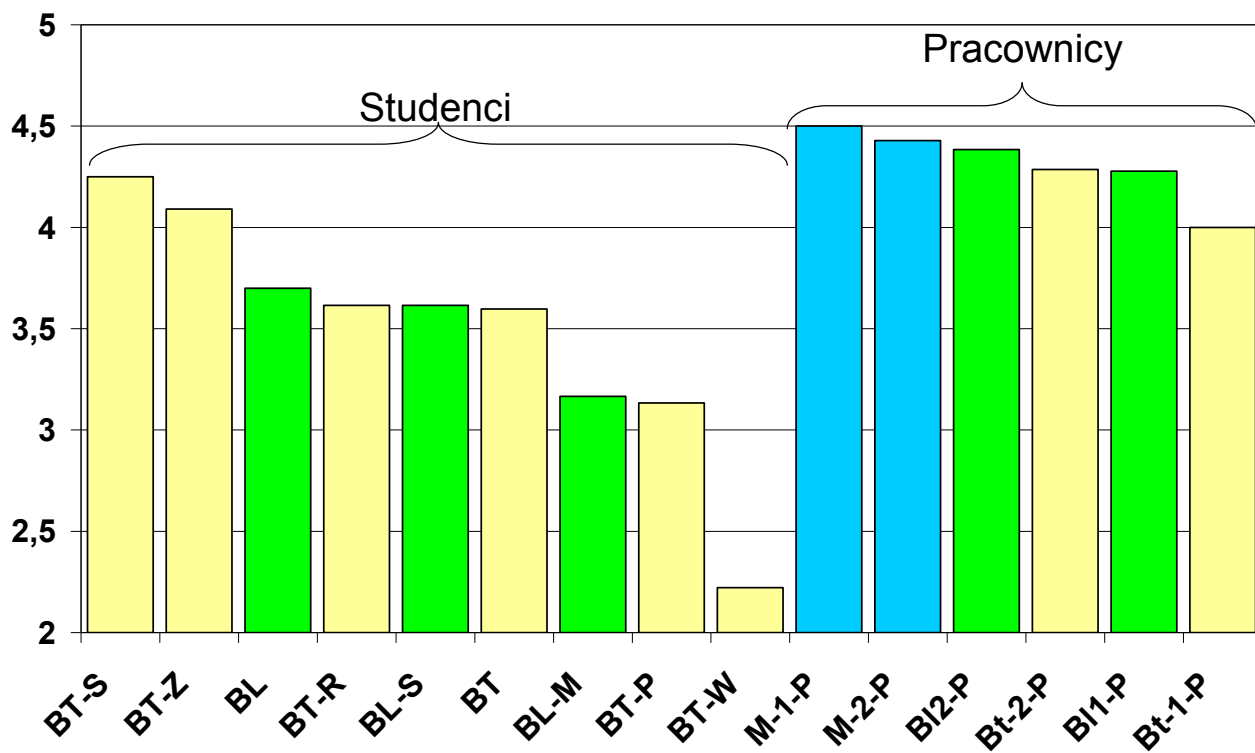
Terminowość realizacji zajęć (spóźnienia, absencje)

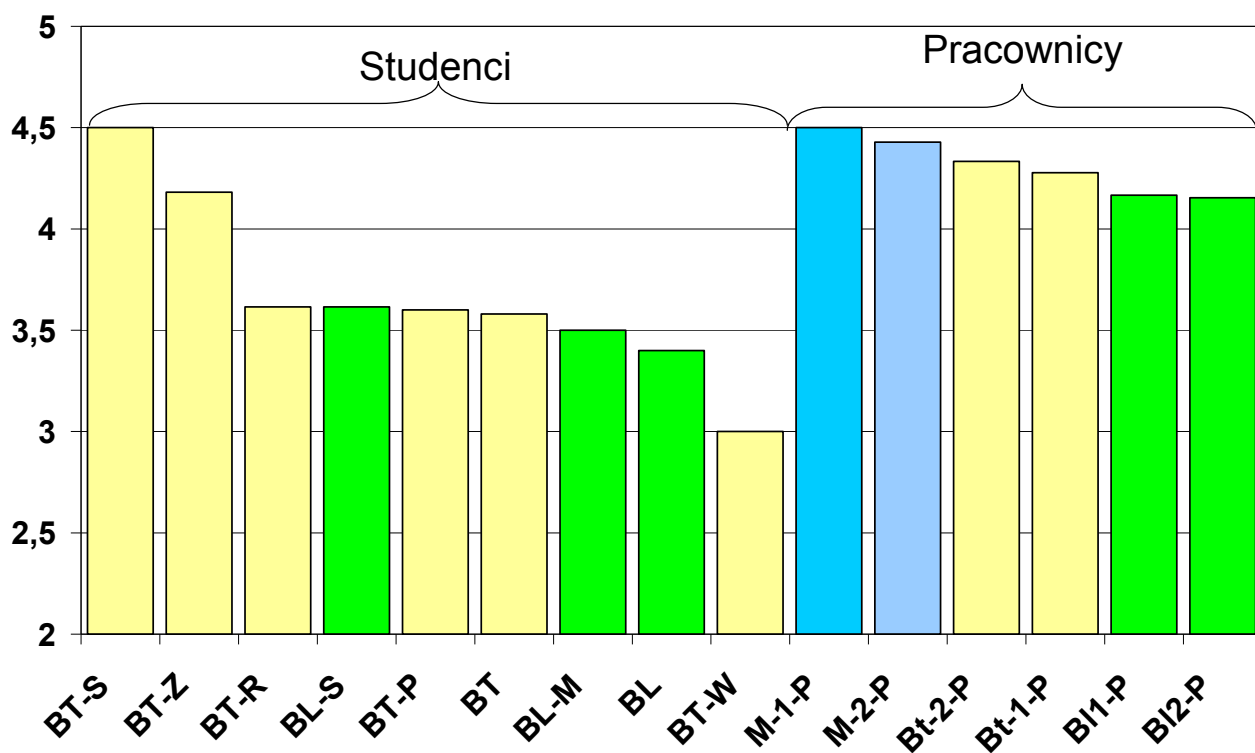
Liczebność grup

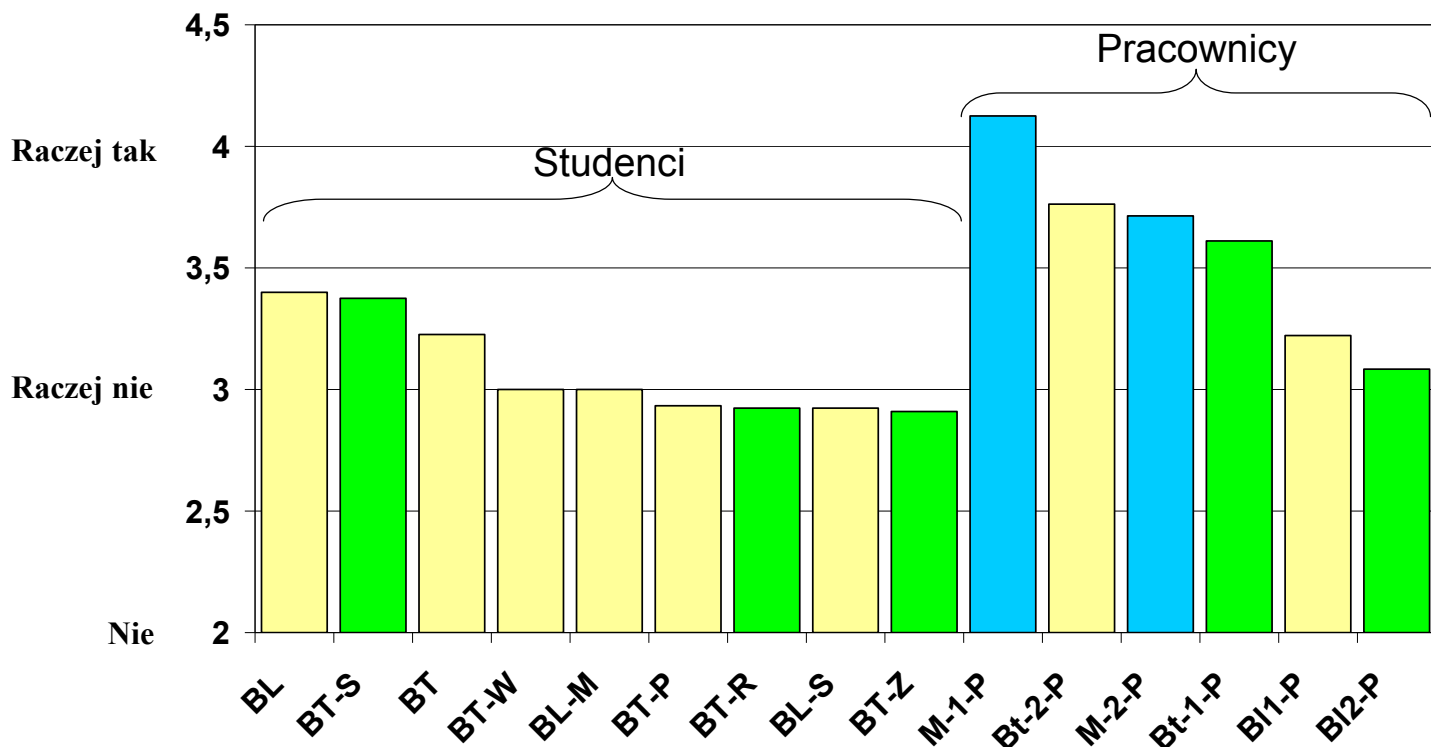
Baza dydaktyczna, zabezpieczenie techniczne i materiałowe

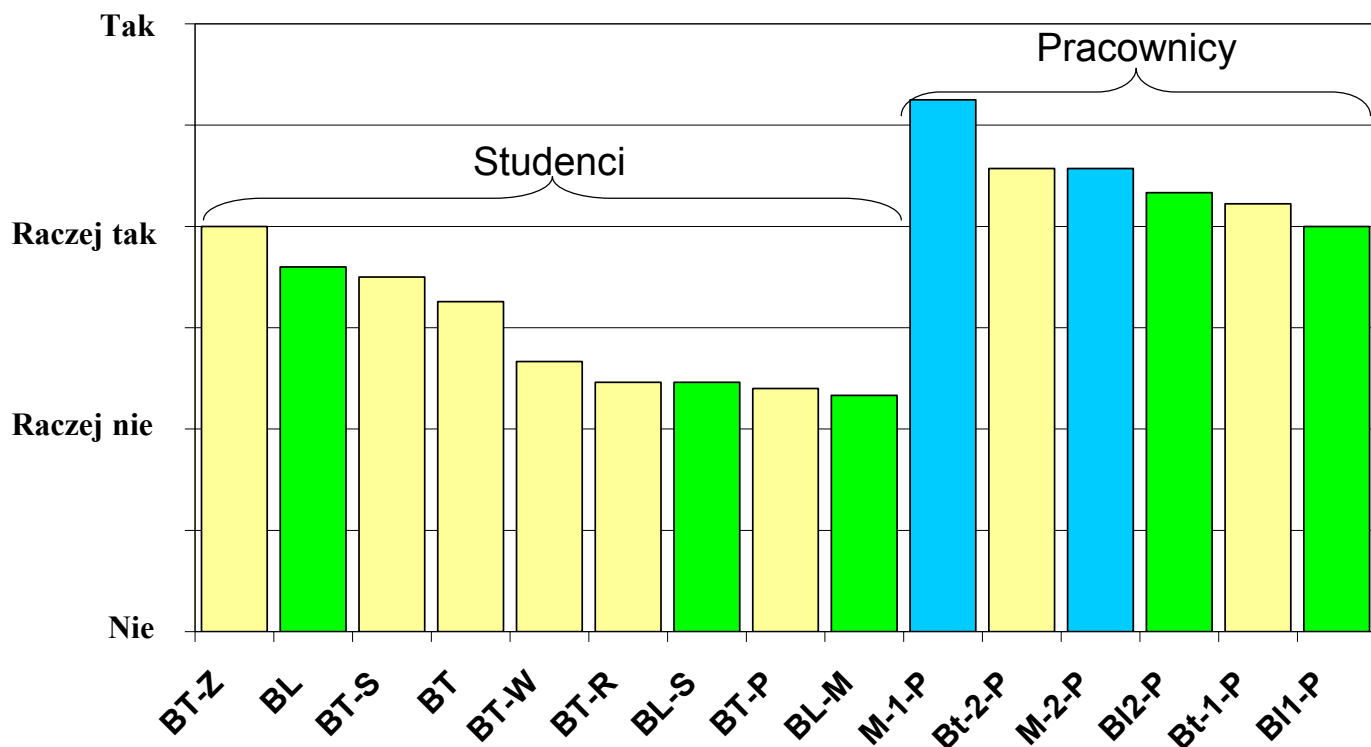
Nowoczesność treści realizowanych zajęć dydaktycznych

Specjaliści kończą studia są poszukiwani na rynku pracy

Studia dobrze przygotowują do pracy zawodowej

Studia dają możliwość wykonywania ciekawej pracy

